

Akadálymentes weboldalkészítés dióhéjban

Készítette:
Mezei Ádám

Info-kommunikációs Akadálymentességi Műhelykonferencia
2008. november 20

Mi az oka, hogy NEM akadálymentes honlapokat készítünk?

- 1) Nem gondolunk más emberek helyzetére.
- 2) Nem tudjuk, hogyan kell csinálni.

Mi az akadálymentes weboldal?

Azt a weboldalt nevezzük akadálymentesnek, amelyet bárki, korlátozás nélkül használni tud.

→Bárki:

→ Fogyatékkal élők,

→ átlagostól eltérő körülmények.

→Korlátozás nélküli használat:

→ Nem csak elolvasni, hanem interaktívan részt venni.

Mik az előnyei egy akadálymentes weboldalnak?

1.A fogyatékkal élők számára

- Lehetőség egy teljesebb élethez.

2.A nem fogyatékkal élők számára

- Idős korosztály vagy ritkán Internetezők.
- Általánostól eltérő eszközöket használók.

3.A vállalkozások számára

- Több látogató és ügyfél.
- A keresők is könnyebben megtalálják.
- Pozitív társadalmi megítélés.

Tévhitek az akadálymentes honlapokról

- Az akadálymentes honlapok:
  - Csúnyák és ezért unalmasak,
  - sokkal többbe kerülnek.
- Egy vakbarát verzió elegendő.
- Ez csak a fogyatékkal élők számára fontos, de nekünk nincsenek ilyen ügyfeleink.
- Elég átfuttatni a weblapot egy ellenőrző programon, és máris akadálymentesítettük.

Szemléletváltás a webfejlesztésben

- Az Internet hőskora: *1992-1997*
  - Tudományos dokumentumok elektronikus formában történő felhasználására létrejön a HTML nyelv.
- A „sötét középkor”: *1997-2000*
  - Az egyre növekvő multimédiás igények hatására, a megjelenést támogató elemek kerülnek a nyelvbe.
- A felvilágosodás kora: *2000-*
  - A megjelenés elkülönül a tartalomtól (CSS), és egy új nyelvvel (XHTML) egy új szemlélet veszi kezdetét.

Az akadálymentes honlapkészítés alapelvei

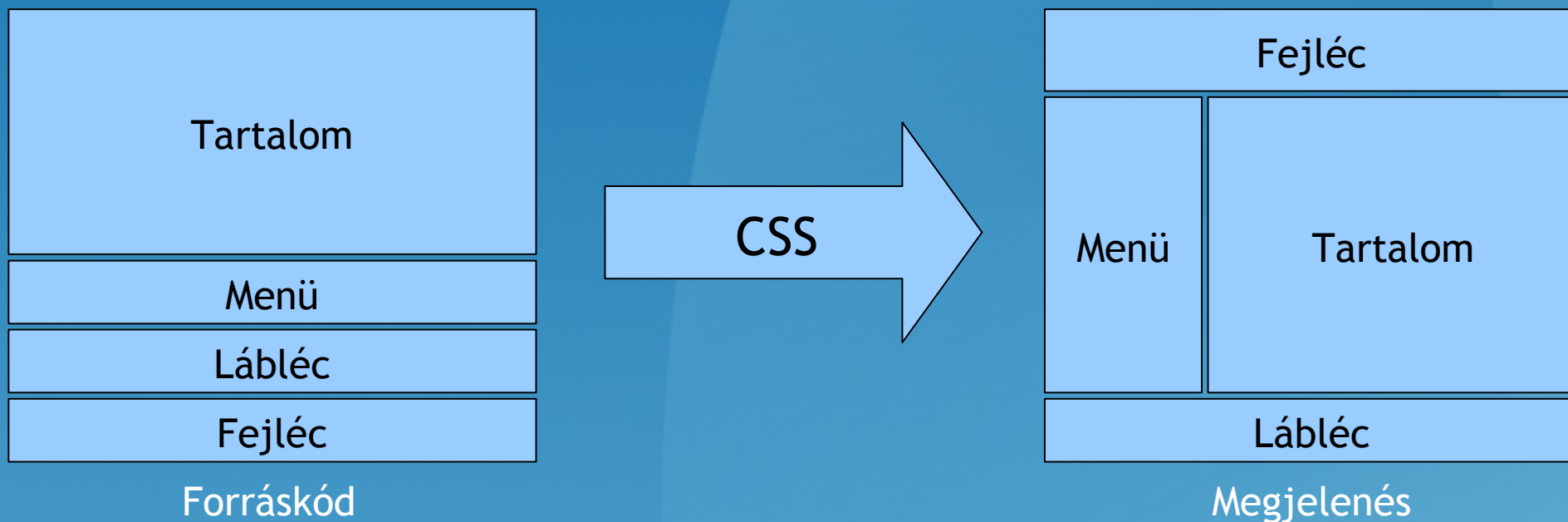
- 1) A megjelenés elkülönítése a tartalomtól
  - Különböző felhasználói csoportok különböző módon szeretnének ugyanazon információhoz hozzáférni.
- 2) A HTML elemek jelentés alapú használata
  - A tartalom logikai egységeit mindig a megfelelő HTML elemmel kell leírni. (Pl.: a főcímet a H1-el)
- 3) A minimális funkcionalitásra való törekvés
  - A weboldalnak önmagában, minden multimédiás és egyéb kiegészítő nélkül működni kell.

Az akadálymentes honlapkészítés alapelvei

1) A grafikai dizájn mögé látás képessége

- A dokumentum belső szerkezete nem mindig kell, hogy megegyezzen a grafikai terv szerkezetével.

Az akadálymentes honlapkészítés alapelvei

1) Webidegen dizájn megoldások elkerülése

- A más média felületeken jól működő megoldások nem minden esetben alkalmazhatók a weben.
- Egy megoldás akkor jó, ha meg tudjuk válaszolni:
Hogyan szolgálja ez a megoldás a felhasználóimat?

2) Diszkrét Javascript: a felület turbója

- Az alapfunkcionalitás mentén elkészített weblapot életre kelti, és izgalmas felhasználói élményt nyújt.
- A CSS-hez hasonlóan, elkülönül a HTML kódtól.

Gyakorlati tippek és praktikák

A dokumentum tulajdonságainak meghatározása

1) A helyes dokumentum típus deklarációja

- DOCTYPE nélkül, a böngészők úgy jelenítik meg a weblapot, mint a szabványok előtti időkben.
- *Tipp:* az XHTML univerzálisabb a HTML-nél.

2) A TITLE helyes használata

- A jól megválasztott cím, segíti a weblap bármilyen felhasználói környezetben történő beazonosítását.
- *Tipp:* a TITLE azonos legyen a weblap főcímével.

Gyakorlati tippek és praktikák

HTML elemek és attribútumok helyes használata

1) A TITLE attribútum használata hivatkozásokon

- A TITLE attribútum a hivatkozás szövegén túl, további információval szolgál a céloldalról.
- *Tipp:* a TITLE és a hivatkozás szövege egybeolvasva értelmes mondatot alkosson.
- *Tipp:* ha lehet, ne használjuk. Egyes felhasználók számára problémát jelenthet az elolvasása.

Gyakorlati tippek és praktikák

HTML elemek és attribútumok helyes használata

1) Az ALT attribútum használata képeken

- Az ALT attribútumban kell leírni, hogy mi látható a képen.
- *Tipp:* tényyszerű leírásra kell törekedni:
Az „ezen a képen egy piros alma látható egy barna színű fonott kosárban” helyett az „alma, kosárban” is elég.
- *Tipp:* mindig használjunk ALT attribútumot, de soha ne használjunk TITLE-t a képeken.

Gyakorlati tippek és praktikák

HTML elemek és attribútumok helyes használata

1) A DIV elem helyes használata

→ A DIV elem az oldal egyes logikai egységeinek elkülönítésére szolgál.

→ *Rossz példa:*

```
<div class="focim">Rólunk</div>  
<div class="szoveg">Cégünk 2001-ben...</div>
```

→ *Jó példa:*

```
<div id="tartalom">  
  <h1>Rólunk</h1>  
  <p>Cégünk 2001-ben alakult...</p>  
</div>
```


Gyakorlati tippek és praktikák

Popup hivatkozás diszkrét Javascript segítségével

a) *Rossz példa:*

- A hivatkozásban Javascript eseményvezérlő segítségével nyílik meg a nagyobb méretű kép:

```
<a href="#" onclick="popup('kep1',320,200)">  
  <img src='kep1_tn.jpg' alt="alma"/>  
</a>
```

→ *Hátrányok:*

- Javascript nélkül használhatatlan.
- Keveredik a megjelenés a tartalommal.

Gyakorlati tippek és praktikák

Popup hivatkozás diszkrét Javascript segítségével

a) *Jó példa:*

- Alapértelmezetten új ablakban nyílik meg a nagyobb méretű kép:

```
<a href="kep1.jpg" target="_blank" class="popup">  
  <img src='kep1_tn.jpg' alt="alma"/>  
</a>
```

- Az oldal betöltődését követően, egy Javascript kód az összes olyan hivatkozáson elhelyez egy kattintás eseményt, amely a popup nevű osztályba tartozik.

Gyakorlati tippek és praktikák

A túlzásba vitt akadálymentesítés káros lehet!

- 1) A TABINDEX megváltoztatja a dokumentum elemeinek természetes sorrendjét.
  - *Veszélye:* a felhasználó eltévedhet a weboldalon.
  - *Tipp:* TABINDEX helyett belső hivatkozások alkalmazása.
- 2) A túlzott ACCESSKEY alkalmazása felülírhatja a böngésző alapértelmezett billentyűkombinációit.
  - *Veszélye:* a böngésző program használhatatlanná válik.
  - *Tipp:* minimalizálni a billentyűkombinációk használatát.

Segédeszközök az akadálymentesítéshez

1) Értékelés és hibakeresés a gyakorlatban

- Az átlagostól eltérő körülmények megteremtése és a fogyatékkal élők bevonása adja a legjobb eredményt.

2) Értékelést segítő weboldalak

- Különböző irányelvek (W3C, FAE, WAVE stb.) mentén szintaktikailag segítik az értékelést.

3) Értékelést segítő böngésző bővítmények

- Az átlagtól eltérő körülmények modellezhetők, és egy kattintással érhetőek el az értékelést segítő oldalak.

Útravaló

- 1) Ismerjük meg a felhasználóink igényeit.
- 2) Alkalmazzuk a kevesebb néha több elvét.
- 3) Ne szégyelljünk másoktól tanulni és kérdezni.
- 4) Beszéljünk az akadálymentesség fontosságáról.
- 5) Próbáljunk bevonni a fogyatékkal élőket.

Kapcsolódó anyagok letölthetők:

http://www.webman.hu/w3c_konferencia

